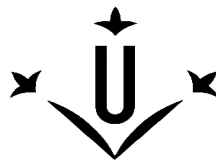

MEMÒRIA DEL CURS 2015-2016
OFICINA DESENVOLUPAMENT
I COOPERACIÓ

Universitat de Lleida

MEMÒRIA-RESUM D'ACTIVITATS CURS 2015/2016
OFICINA DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ
ODEC-UdL

ÀREA DE COOPERACIÓ

➤ **Convocatòries pròpies**

Durant el curs 2015/2016 s'han convocat tres modalitats d'ajuts en una sola convocatòria aprovada pel Consell de govern de 16 de desembre de 2015:

1. AJUTS A PROJECTES RELACIONATS AMB LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER AL DESENVOLUPAMENT

La convocatòria preveu el finançament de projectes de cooperació de membres de la UdL adreçats als països del llistat de l'IDH del PNUD i dins d'aquests, especialment a les capes socials més desfavorides.

Aquesta convocatòria té per objectiu principal promoure la realització de projectes de cooperació en els camps de la docència, la recerca, la cultura i el desenvolupament entre els membres de la comunitat universitària de la UdL i institucions o col·lectius més desfavorits dels països de llistat de l'índex de Desenvolupament Humà (IDH) segons el Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD).

Els projectes presentats a aquesta convocatòria han de comptar amb la participació dels membres sol·licitants de la UdL en alguna de les seves frases. Es prioritzen els projectes que versin sobre la temàtica següent:

- Transferència de coneixements i en concret es prioritzarà l'enfortiment dels sistemes universitaris.
- Sector primari (projectes agrícoles, ramaders,...).
- Infraestructures, construccions i equipaments.

Aquests projectes han de tenir una repercussió posterior en el sí de la UdL amb l'objectiu de transmetre experiències i coneixements a la comunitat universitària i a la ciutadania de Lleida en general.

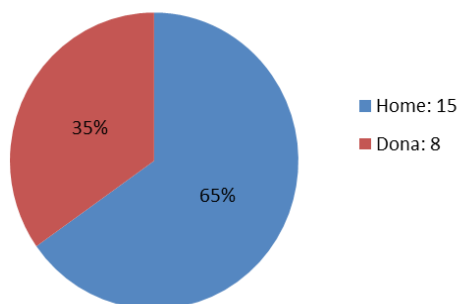
Aquest finançament és possible, en part, gràcies al professorat i al PAS adherits a la campanya "Dóna el teu 0,7". La present convocatòria, a la qual s'han presentat 15 projectes, compta amb una dotació econòmica de 67.200€.

Taula ajuts Cooperació 2016 (Comissió 4/05/2016- Consell de Govern 24/05/2016)

TÍTOL DEL PROJECTE	PERSONA/ES SOL·LICITANT/S	AJUT
1 Seguiment de la millora de l'oví Quetzaltenango i avaluació del "traspatio" guatemalenc.	Pere Miquel Parés i Casanova PDI - Associat Dept. Producció Animal ETSEA	2.840 €
2 Cooperació Interuniversitària. Migracions internacionals: recerca i docència.	Núria Llevot Calvet PDI. Dept. Pedagogia i psicologia FEPTS	3.500 €
3 "Un camí d'educació per la pau" Bloc III: "els valors de l'educació".	Antonio Tolmos Tena i Lana Kovacevic PDI Dept. de Didàctiques específiques / Estudiant	2.070 €
4 Utilización de Fito toldos para mejorar la alimentación de familias en comunidades alto andinos	Antonio Michelena Bárcena, Paquita Santiveri Morata, Jaume Lloveras Vilamanyà i Pere Enciso Rodríguez. PDI Dept. De Producció Vegetal i ciència Forestal i Dept.d'Economia aplicada.	6.334 €
6 Assessorament professional per la millora del sistema de salut a Mali i recuperació del	Salvador Sáez Cárdenas/ Absetou Diocounda Traoré Kanouté	6.450 €

	centre terapèutic SAFECO AMÍNA	PDI Medicina/ Alumna doctorat	
7	Projecte per l'abastiment i potabilització d'aigua al poble Goli Gompa, Nepal.	Lluís Cots i Rubió PDI Dept. Enginyeria Agroforestal	2.400 €
8	Projecte de cooperació internacional i producció agroecològica Valdair Roque Sopa. Experiències en els assentaments de reforma agrària Milton Santos i Maranhao	Cristina Rodríguez Orgaz/José Ramón Olarieta Alberdi/ Isaac Giribert Bernat PAS/ Prof. Titular del DMACS/ Investigador Dept. Història	4.203
9	“Mozambique: agua, saneamiento e higiene para todos” Fase III	Albert Roca Álvarez/Nayeli Vaca Sánchez PDI / PDI Becària FPI Jade Plus de la UdL	6.550 €
10	Refrigeració radiant d'edificis aplicat al Training Medical Center de Burkina Faso	Albert Oriol Castell Casol PDI agregat EPS	5.000 €
11	Construcció (seguimiento) de una vivienda “earthbag” para un centro médico en Burkina Faso. Tercera Fase.	Lidia Rincón Villarreal PDI Lectora	10.000 €
12	Projecte en salut maternal: Ruanda	Emilio Maestre Mir Professor Associat – Dept. Cirurgia	2.400 €
13	Enfortiment del sistema universitari oftalmològic al Senegal V. Increment de les capacitats formatives i la salut ocular infantil	Àngel Rafael Ferreruela Serrano Dept. de Cirurgia de la Facultat de Medicina	4.500 €
14	Fisiàfrica: projecte de formació de fisioterapeutes a l'Àfrica Subsahariana	Carme Campoy Guerrero PDI Infermeria	2.400 €
15	Suport tècnic i posada en marxa de deshidratadors solars de Moringa Oleifera, a la província de Haho (Togo)	Kokouvi Tété/ Jaume Lloveras PDI Dept. Geografia i Sociologia/ PDI Dept. ProduccióVCF	4.550 €
16	Biodigestor para tratamiento de residuos de comida para producción de biogás y reciclaje de nutrientes. Quito (Ecuador)	Daniel Chemisana PDI professor agregat	4.700 €
		TOTAL	72.897€

Persones sol·licitants ajuts cooperació 2016

2. AJUTS A PROJECTES DE MOBILITAT SOLIDÀRIA

L'objectiu d'aquesta convocatòria és promoure la mobilitat en activitats relacionades amb la cooperació entre els membres de la comunitat universitària de la UdL.

Aquesta convocatòria preveu dues modalitats:

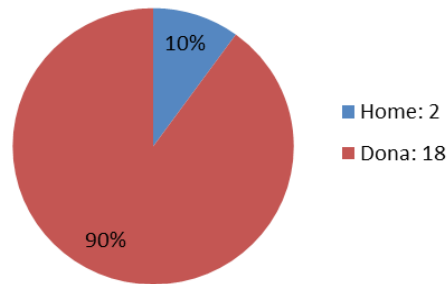
1. Mobilitat curricular: realització de treballs o projectes de finals de carrera, pràcticums i equivalents, sempre que la temàtica o l'execució relacionada amb la cooperació per al desenvolupament.
2. Mobilitat Solidària: iniciació en accions de cooperació.

La dotació econòmica de la convocatòria és de 11.400€ i s'han presentat 20 propostes.

Taula ajuts Mobilitat Solidària 2016 (Comissió 4/05/2016- Consell de Govern 24/05/2016)

TÍTOL DEL PROJECTE		PERSONA/ES SOL·LICITANT/S	AJUT
1MC	Treball de camp a Chiapas	Josep Serra Grau	600€
2MC	Tesi doctoral: "Discapacitat i teràpia tradicional a l'Àfrica de l'Oest"	Carme Campoy Guerrero	600€
3MC	Aprenentatge de les Ciències Socials "descoberta de l'entorn"	Anna Sarlé Cardiel	600€
4MC	PROTIERRAS (Promoción Manejo Sustentable de las Tierras)	Maya Real Straccia	600€
Mobilitat Solidària			
5MS	Projecte Jaipur-Índia	Laura Blasi Travesset	600€
6MS	Projecte Jaipur-Índia	Maria Pujols Vidal	600€
7MS	Casa Xalteva	Verònica Parrado Fuentes	600€
8MS	Casa Xalteva	Tatiana Simó	600€
9MS	Projecte Guarderia	Erea Bresolí Fusté	600€
10MS	Projecte Guarderia	Ariadna Pons Nieto	600€
11MS	Projecte solidari Dharamsala-Índia	Alba Pascual Martí	600€
12MS	Projecte solidari Dharamsala-Índia	Nerea Martí Macias	600€
13MS	Projecte solidari Dharamsala-Índia	Lorena Sans García	600€
14MS	Construcció de una vivienda "earthbag"	Lidia Rincón Villarreal (disposa de beca ORI)	0€
15MS	Camp de treball-Introducció a la Solidaritat Internacional	Marc Segura Gallego	600€
16MS	Camp de treball-Introducció a la Solidaritat Internacional	Nadina Fernández Roma	600€
17MS	Camp de treball-Introducció a la Solidaritat Internacional	Mireia Àlvarez Vives	600€
18MS	Cooperació Casal per a nens i nenes a Boncoto, Senegal	Xènia Arbizu Arbonés	600€
19MS	Projecte solidari Dharamsala – Índia	Denisa Ruiz Hernandez	600€
20MS	Projecte Jaipur-Índia	Aroma Doste Torres	600€
TOTAL			11.400€

Persoens sol·licitants ajuts mobilitat 2016

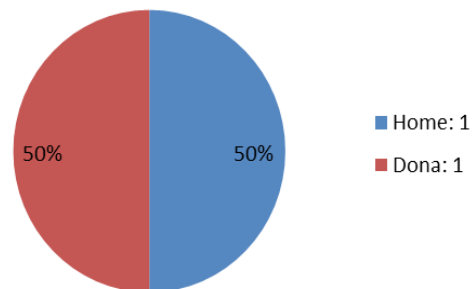
3. AJUT A PROJECTES DE RECERCA SOBRE EL QUART MÓN

L'objecte d'aquesta convocatòria és afavorir el coneixement de la realitat que envolta el quart món per fer-lo sortir de l'oblit i analitzar-ne les conseqüències per tendir a la transformació necessària que es requereix. Per aquesta recerca s'ha previst una dotació de 5.000€ integres a un únic estudi per tal d'optimitzar els recursos i fer-los més efectius.

Taula ajut Quart Món 2016 (Comissió 4/05/2016- Consell de Govern 24/05/2016)

TÍTOL DEL PROJECTE	PERSONA/ES SOL·LICITANT/S	AJUT
5 Perfils d'aculturació dels descendents de migrants a Lleida. Pautes d'exclusió i inclusió social i educativa	Cecilio Lapresta/Cristina Petreñas PDI Dept. de Geografia i Sociologia/ PDI- Dept. Pedagogia i Psicologia	5.000 €

Persones sol·licitants ajuts Quart Món 2016

La resolució d'aquestes convocatòries correspon fer-la als membres de la Comissió de Cooperació Internacional on hi ha una persona representant de cada facultat. Aquesta comissió es reuneix dos cops l'any: a principi de curs per aprovar les convocatòries i oferir informacions diverses i a final de curs per tal de resoldre-les i exposar les línies del proper curs. Enguany s'han celebrat els dies 1 de desembre de 2015 i 4 de maig de 2016.

Actualment està composta per la presidenta Dra. Astrid Ballesta Remy (Vicerectora de Relacions Internacionals i Cooperació), un representant de l'ODEC Sr. Xavier Pelegrí, un representant de la Facultat

de Dret, Economia i Turisme Sr. Pere Enciso, un representant de l'Escola Politècnica Superior Sra. Lidia Rincón, un representant de la Facultat de Lletres Sr. Flocel Sabaté, un representant de l'ETSEA Sra. Francisca Santiveri, un representant de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social Sra. M. Pilar Quejido, un representant de la Facultat de Medicina Sra. Montserrat Rué, un representant de la Facultat d'Infermeria Sr. Álvaro Alconada, un representant de l'estudiantat Sr. Nelson Montes i una representant del PAS Sra. Leo Badia.

JORNADA DE TREBALL *WORKSHOP*: SOBRE ELS PROJECTES DE COOPERACIÓ FINANÇATS DES DE LA UdL

Des de l'ODEC hem volgut augmentar la difusió dels projectes finançats per tal de fer el retorn a la comunitat universitària i difondre l'encomiable tasca que es fa a través de les propostes de cooperació que cada any es financen. Per això, vam organitzar un taller on es van exposar i debatre els projectes que es van presentar en la darrera edició.

La jornada va consistir en un matí de 9:00 a 13:00 on cadascú va exposar el seu projecte durant uns 5-8 minuts, i després de totes les exposicions hi va haver un intens debat per parlar de com construir universitat des de la cooperació al desenvolupament i viceversa.

La idea va ser també buscar noves claus per afavorir la cooperació i millorar-ne la qualitat des de l'experiència de la gent dels equips dels projectes com a impulsors de les iniciatives, què es pot millorar de les convocatòries i quines accions consideraven essencials per fer Educació pel Desenvolupament dins l'àmbit universitari.

L'activitat es va realitzar el dia 4 de març a la sala de videoconferències del campus de capponet. El taller va estar obert a tothom i va suposa una presa de contacte entre la gent de la UdL que ja fa cooperació i la que tot i tenir-ne la intenció encara no ha pogut començar.

Les persones que van participar a les exposicions i al debat van coincidir en els següents aspectes:

- Aquesta activitat va ser un bon punt de trobada enfortidora perquè els permetia tenir una radiografia sobre la CUD que s'està finançant amb el 0'7 de la UdL.
- Acció força positiva per donar comptes del 0'7 que la UdL inverteix en cooperació.
- Cal vincular aquestes accions a la recerca per atraure estudiantat que estiguin fent els darrers cursos, sobretot, per orientar-la als TFG i que aquest canal estigui formalitzat.
- Cal enfortir les accions de comunicació de tots els projectes, amb l'objectiu que es pugui visibilitzar molt més el que es fa des de la UdL en matèria CUD.
- Estudiar la possibilitat de convidar en una propera sessió les ONGD de la ciutadania que vulguin disposar de l'expertesa del PDI i el PAS de la UdL per als seus projectes i potser, crear unions que facilitin aquestes propostes.
- Cal buscar noves fonts de finançament per poder incrementar la dotació de cada partida i tenir pressupostos més eficients i optimitzats.
- Com a objectiu a llarg termini, es podria també convidar a la resta de les universitats catalanes que fan CUD per poder buscar punts d'unió i si escau unir convocatòries i propostes de cooperació.

Programa:

9:00	Presentació de la Jornada	
9:20	CÀPSULES de 10 minuts dels projectes presentats a la convocatòria 2015	
9:30	Modelo de desarrollo agrario sostenible para la comunidad campesina de Huapra Part II. PERÚ	Lluís M. Pla Aragonés PDI FDE
9:40	Plurilingüisme i educació. Contextos d'educació intercultural bilingüe a Perú i Mèxic. PERÚ I MÈXIC	Cecilio Lapresta Rey PDI FEPTS
9:50	Consolidación de tecnología en biodigestores para tratamiento de basura orgánica en países en vías de desarrollo. BOLÍVIA	Jaume Martí Herrero (Via skype en representació de Daniel Chemisana PDI EPS)
10:00	La pobresa econòmica a Lleida: Impacte de la crisi sobre els ingressos de les famílies. LLEIDA- CATALUNYA	Joan Pere Enciso PDI FDE
10:10	Fisiàfrica. GÀMBIA I MALI	Penda Sidibeh (En representació de Carme Campoy PDI Infermeria)
10:20 a 10:40 PAUSA CAFÈ		
10:40	La vivienda "earthbag" como refugio de emergencia después de una catástrofe humanitaria. Construcción de una vivienda "earthbag" para un centro médico. B.FASO	Cristian Solé i Josep Castro (En representació de Lúdia Rincón PDI EPS)
10:50	Enfortiment del sistema universitari oftalmològica Senegal IV: increment de les capacitats formatives dels professionals del sistema públic de salut. SENEGAL	Ariadna Solé (En representació de Rafael Ferreruella Serrano PDI Medicina)
11:00	Cooperació Interuniversitària Europa Àfrica. Migracions internacionals: recerca i transferència. SENEGAL	Núria Llevot Calvet PDI FEPTS
11:10	Recuperació d'un centre de teràpia tradicional SAFECO AMINA, integrant el coneixement local&biomèdic, per a la millora de la salut de la població. MALI	Salvador Sáez Cárdenas i Absetou Traoré) PDI Infermeria
11:20	Equipamiento de un aula de informática en la Escuela Secundaria Básica en los Campamentos de Refugiados" CAMP. REF. SAHRAUÍS ALGÈRIA	Saleh Bahim (Via skype en representació de Jordi Soldevila PDI FEPTS)
11:30	Col·laboració en la planificació docent de l'ensenyament en llengües i literatures (UYI i UdL). CAMERUN	M. Carme Figuerola PDI Fac.Lletres
11:40	Mediateca Bus Itinerant per les escoles rurals al Sud de Togo (2 ^a fase). TOGO	Kokouvi Tété PDI FEPTS
11:50	Projecte de Cooperació Internacional i Producció Agroecològica Valdair Roque Sopa. Projecte d'Assentament de Reforma Agrària M. Santos. BRASIL	Jose Ramon Olarieta i Isaac Giribet (Via skype) PDI ETSEA
12:00 a 12:15 BREU PAUSA		
12:15	Debat: Com CONSTRUIR UNIVERSITAT DES DE LA COPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT; Claus per incentivar la comunitat universitària.	
13:00	Conclusions i FINALITZACIÓ DE LA JORNADA. Agraïments	

PROJECCIÓ LOCAL

➤ Valoració de projectes d'emergència de l'Ajuntament de Lleida

En relació al conveni signat amb l'Ajuntament de Lleida i l'Oficina de Desenvolupament i Cooperació es fa càrrec, entre altres tasques, de les valoracions dels projectes que es presenten a la convocatòria d'emergència i acció humanitària i també de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Lleida, i té representació tècnica en el Comitè d'Emergència i Acció Humanitària de Lleida. Aquest any s'han valorat dos projectes d'emergència corresponents al terratrèmol del Nepal del 25 d'abril de 2015 i la greu crisi de persones refugiades per donar suport als campaments emergents a les zones de Líban, Jordània, Síria i Iraq.

➤ Valoració de projectes de cooperació de l'Ajuntament de Lleida

Dins la convocatòria de cooperació i codesenvolupament l'ODEC va valorar 26 entitats amb un únic projecte cadascuna. Aquesta convocatòria també ha subvencionat quatre projectes de codesenvolupament que van presentar les seves propostes amb l'objectiu d'aconseguir finançament per dur-les a terme als països que marquen la prioritat geogràfica de les bases de la convocatòria com ara Senegal, Mali, territoris dels campaments sahrauís, Etiòpia, Colòmbia, Txad i Moçambic, entre d'altres.

➤ Assessorament en temes de cooperació al desenvolupament a l'Ajuntament de Lleida

Durant el curs s'han realitzat diverses sessions d'assessorament a l'Ajuntament de Lleida en relació a la participació en el Consell Mixt de Cooperació, Permanent del Consell Mixt de Cooperació i Agermanament Llérida – Lleida (Colòmbia). Durant aquest curs hem assistit als Consells dels dies 29 d'octubre de 2015, 5 i 17 de maig de 2016.

➤ Participació a la coordinadora d'ONGD i altres moviments solidaris de Lleida

L'ODEC com a membre de la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida, una entitat que aplega més de 35 entitats, ha participat activament en les assemblees mensuals, les comissions de treball i en les activitats de sensibilització, mobilització i educació per al desenvolupament. Durant el curs hem participat en les següents assemblees mensuals: 16 de setembre, 7 d'octubre i 14 de desembre de 2015 i 11 de gener, 1 de febrer, 7 de març, 4 d'abril, 2 de maig, 6 de juny i 4 de juliol de 2016. Especialment rellevant ha estat la participació de l'ODEC en la formació sobre l'enfocament estratègic de gènere i en base a drets humans els dies 10, 14 i 17 de març de 2016.

➤ Comissió 3.4

La línia de treball iniciada per la Universitat amb la Comissió 3.4 que té la finalitat de treballar contra les causes de la pobresa, la injustícia i l'exclusió social al països del Sud i del Nord s'ha consolidat durant el curs 2015-2016 en successives trobades els dies 5 de novembre i 18 de desembre de 2015 i 5 de febrer, 11 de març, 15 d'abril i 20 de maig de 2016.

La Comissió 3.4 és una entitat de 3er nivell formada per tres plataformes de la societat civil organitzada - la Federació Catalana de Voluntariat Social, la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social i, la Coordinadora d'ONGD i altres MS- que entre totes aglutinen aproximadament 75 entitats de la demarcació de Lleida.

Els resultats més importants de la consolidació d'aquesta línia de treball conjunta han estat d'una banda el funcionament del protocol sobre el voluntariat universitari i d'altra banda la celebració de la II Jornada Universitat i Comissió 3.4 "Voluntariat i activisme: el ritme d'estar viu" el dia 3 de maig de 2016. A més a més des de fa temps la Comissió 3.4 detecta que hi ha la necessitat de fer una observació, diagnòsi o estudi sobre quina és la situació en la que es troben les entitats socials a Lleida, les tres plataformes que formen la

comissió representem a unes 75 entitats socials i per tant, podem tenir accés a molta informació sobre les fortaleses, les debilitats, les amenaces, els perills... que afecten a les nostres entitats, i creuen que caldria fer aquest “estudi” per tal de identificar, de forma científica i rigorosa, en quin punt es troben les entitats, i així esdevenir una eina de prevenció o d’actuació davant d’aquests possibles perills.

L'ODEC també ha participat en la creació i difusió del I Premi de la Fundació Jaume Rubió i Rubió. Aquest premi poden participar tots els estudiants de grau de la Universitat de Lleida que facin el Treball de Fi de Grau (TFG).

PROJECCIÓ EXTERIOR

➤ Xarxa Vives Universitats

L'ODEC lidera a través de la Xarxa Vives el Projecte sobre Fisioteràpia a Gàmbia i Moçambic. Properament es continuaran impartint les docències que ja es van començar el curs passat, dins del qual es van impartir dos mòduls amb força èxit.

➤ Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP)

L'ODEC ha participat tot fomentant el treball en xarxa a la comissió de Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD) en relació a l'estratègia de comunicació conjunta que es porta realitzant des del curs passat on es pretén crear una fórmula conjunta per part de totes les oficines de cooperació amb l'objectiu d'establir canals de comunicació més efectius i arribar a més gent. No només pel que fa a les activitats que es realitzen sinó també pel que fa a accions de denuncia.

També hem participat a les reunions per elaborar el treball conjunt de país sobre Moçambic i Marroc, i sobre les futures estratègies de les universitats catalanes enfront l'acollida de persones refugiades.

➤ Comisión de Internacionalización y Cooperación de las Universidades Españolas (CICUE)

La CICUE està integrada pels màxims responsables de política d'internacionalització i cooperació al desenvolupament de les universitat de l'Estat Espanyol i la seva finalitat principal és la de liderar i coordinar les actuacions de les universitat en aquestes matèries a fi de potenciar una col·laboració més estreta entre elles.

L'ODEC forma part del grup de treball de cooperació que s'encarrega de vetllar pel codi de conducta, les bones pràctiques en cooperació, l'avaluació de la qualitat de la CUD i la difusió i suport de les activitats CUD. Aquest curs s'han realitzat dues reunions: 15 i 16 d'octubre de 2015 a la universitat de Las Palmas de Gran Canaria i, 4 i 5 de maig a la universitat de les Illes Balears.

➤ Projectes Tempus

L'ODEC realitza l'assistència administrativa a la coordinació del projecte Tempus 158714 “Support for vocational training in sustainable forestry 2013 a 2016”, coordinat pel professor Jorge Acázar del Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl.

L'objectiu és crear un sistema de formació contínua en l'àmbit de l'enginyeria forestal i enfortir les institucions d'educació superior a Rússia i Moldàvia per obrir-les a la comunitat no acadèmica és l'objectiu d'un projecte europeu Tempus, liderat per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària (ETSEA) de la Universitat de Lleida. El programa, de tres anys de durada, ha estat finançat per la Unió Europea amb prop de 700.000 euros.

Hi participen el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC), la Universitat de Recursos Naturals i Ciències de la Vida de Viena (Àustria), la Universitat de l'Est de Finlàndia, les universitats forestals de

Moscou i de Sant Petesburg (Rússia), l'Acadèmia d'Agricultura d'Ulan-Ude (Rússia), la Universitat Alecu Russo de Balti (Moldàvia) i la Universitat Agrària de Moldàvia.

Altres blocs temàtics que aborda aquest Tempus són: gènere i silvicultura, salut i seguretat en el sector forestal, biomassa, l'impacte del canvi climàtic en els boscos, les amenaces biològiques, la recuperació de terres, economia i desenvolupament social als Parcs Naturals i àrees protegides o els indicadors de biodiversitat, entre d'altres. Aquest programa és una col·laboració entre totes les universitats participants.

XERRADES:

- **Conferència en el marc del Solidàrium 2015 “Agenda de Desarrollo post 2015: inaplazables decisiones sociales y medioambientales”**

A càrrec del **Sr. Federico Mayor Zaragoza**, ex-director general de la UNESCO i fundador del programa Cultura de Paz

Dia: 15 d'octubre de 2015

Lloc: Aula Magna de la Facultat de Medicina

- **Conferència “Reptes actuals de la Revolució Cubana”**

A càrrec de la **Sra. Aleida Guevara**, pediatra i filla del “Che”- Ernesto Guevara

Dia: 27 d'octubre de 2015

Lloc: Auditori del Campus de Cappont

- **Presentació del llibre “Africans a la cruïlla”**

A càrrec de l'autor, el **Sr. Ramon Julià Traveria**, professor de la Facultat de Ciències de l'Educació, Psicologia i Treball Social de la Universitat de Lleida

Dia: 9 de desembre de 2015

Lloc: Sala de Juntes del 2n pis de Rectorat

- **Taula rodona: “La crisi de la població refugiada a la UE. Una resposta justa?”**

A càrrec del **Sr. Carlos Boggio**, ex-representant de l'ACNUR a Espanya i la **Sra. Alejandra**, refugiada siriana

Data: 16 de desembre de 2015

Lloc: Sala de Juntes del 2n pis de Rectorat

- **Xerrada informativa “Com viatjar al Sud en clau de solidaritat”**

La xerrada es va fer a càrrec de l'Associació Catalana per la Pau, Servei Civil Internacional Catalunya, PROIDE i SETEM.

Organització: Oficina Desenvolupament i Cooperació

Col·laboració: Coordinadora d'ONGD

Dia: 23 de febrer de 2016

Lloc: Sala de Juntes del 2n pis de Rectorat

- **Taula rodona: “Causes estructurals que afavoreixen el terrorisme, fins al mal anomenat Estat Islàmic”**

A càrrec del **Sr. Joan Roura**, periodista internacional de TV3, escriptor i especialista en el Pròxim Orient i el **Sr. Jordi Llaonart**, arabista i periodista

Data: 2 de març de 2016

Lloc: Auditori del Campus de Cappont

- **Taula rodona: “Lesbos. La societat civil davant la fallida de la UE”**

A càrrec del **Sr. José Pastor**, bomber voluntari de Proem-aid, **Sara Vilà**, activista i senadora, **Manu Pineda**, president de l'associació Unadikum i **Jose Sánchez**, antropòleg i investigador de JOVIS

Data: 7 de març de 2016

Lloc: Sala de Videoconferències del Campus de Cappont

➤ **Cinefòrum amb el documental “Tchindas”.**

El documental tracta de la transsexualitat a Cap Verd, la qual cosa va donar lloc a un posterior debat sobre la qüestió amb les aportacions d'un dels seus directors, Pablo García.

Organització: Colors de Ponent, Coordinadora d'ONGD i aMS, Doble Banda, Centre Dolors Piera i

Oficina Desenvolupament i Cooperació

Dia: 15 de març de 2016

Lloc: Espai Funàtic

EXPOSICIONS:

➤ **Exposició “Viure en Deutecràcia” de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute i de l'Observatori del Deute de la Globalització**

Del 5 d'octubre al 2 de novembre de 2015 va tenir lloc al vestíbul de la planta -1 de l'Edifici Polivalent del Campus de Cappont

➤ **Exposició “ Indígenes, quan la terra camina”, de la Lliga dels drets dels pobles**

Del 2 al 30 de novembre de 2015 va tenir lloc a al 2n pis de Rectorat

➤ **Exposició “Oussouye, la força de la comunitat”, de Veïns del Món**

Del 18 de gener al 19 de febrer de 2016 va tenir lloc a al vestíbul de la planta -1 de l'Edifici Polivalent del Campus de Cappont

➤ **Exposició “Humoràlia 2015/Drets Humans: el nostre món, la nostra dignitat, el nostre futur”, de la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida**

Del 4 al 29 d'abril de 2016 va tenir lloc a al vestíbul de la planta -1 de l'Edifici Polivalent del Campus de Cappont

➤ **Exposició “Les mines antipersona al Sàhara Occidental”, de Francesc Dugo, cedida per Sabadell Acull Infants Sahrauís**

De l'1 al 30 d'abril de 2016 va tenir lloc al vestíbul del Rectorat

CINEMA:

➤ **12è Cicle de Cinema i Drets Humans - Del 10 al 26 de novembre de 2015**

El Cicle de Cinema i Drets Humans compost de sis documentals amb les seves pertinents ponències relacionades amb els Drets Humans.

– Dates: Dimarts i dijous, del 10 al 26 de novembre de 2015

– Horari: De 19.00 a 21.00 hores

– Lloc: Sala de juntes del 2n pis de Rectorat

Primera sessió

10 de novembre

Crims sexuals en els conflictes armats

“Yo soy voz de la memoria y cuerpo de la libertad”

Actoras del Cambio (Guatemala), 2011, 49 min.

El documental mostra l'experiència del II Festival per la memòria impulsat pel col·lectiu feminista *Actoras del cambio* a Guatemala, amb dones maies, mestisses i d'altres països, supervivents de violacions sexuals en guerra o en temps de "pau", com una forma de reparació i justícia per a les dones. "Fer memòria sobre els crims sexuals és fer que existeixin. És nombrar la història des de les veus de les dones en un acte de reafirmació de la dignitat humana. La nostra memòria corporal col·lectiva com a dones pot convertir-se en una història de rebel·lia i desobediència, d'aliances i complicitats, i procurar-nos l'energia per eradicar la violació sexual de les nostres vides i construir col·lectivament condicions de pau, justícia, dignitat, alegria i llibertat per a totes nosaltres i la humanitat en el seu conjunt."

Ponent: Alma Prelic, educadora, terapeuta i activista vinculada al grup feminista "*Actoras del Cambio*" de Guatemala

Segona sessió

12 de novembre

Dret a la pau

"Uchungu na tumaini - Crònica del dolor i l'esperança"

Lliga dels Drets dels Pobles, 2015, 55 minuts

Uchungu na tumaini. Crònica del dolor i l'esperança reflecteix les dures conseqüències d'un conflicte que fa gairebé dues dècades que pateix la República Democràtica del Congo. Fa palesa la violència que pateixen les dones i els infants, la pobresa i l'abandonament de la societat civil per part de l'Estat, però també el dinamisme, l'activisme i la lluita de la seva població per mirar endavant i creure que un altre Congo és possible.

Ponent: Iris Boadella, responsable de la campanya "Congo, perill de riqueses" de la Lliga dels Drets dels Pobles

Tercera sessió

17 de novembre

Dret a la integritat física/actuació forces i cossos de seguretat

"Ciutat Morta"

Xavier Artigas i Xapo Ortega, 2013, 2 hores

Al juny de 2013, un grup de 800 persones ocupen un cine abandonat del centre de Barcelona per a projectar un documental. Rebategen l'antic edifici en honor a una noia que es va suïcidar fa dos anys: Cinema Patricia Heras. Qui era la Patricia? Per què es va treure la vida i quina relació té amb Barcelona la seva mort? Això és exactament el què es vol donar a conèixer amb aquesta acció il·legal i de gran impacte mediàtic: que tot el món sàpiga la veritat d'un dels pitjors casos de corrupció policial a Barcelona, la ciutat morta.

Ponent: Rodrigo Lanza, acusat en el cas del 4F

Quarta sessió

19 de novembre

Dret a l'educació i dret a la llibertat de culte

"Encendre una espelma"

Maziar Bahari, 54 minuts

El documental narra la experiència d'una família bahá'í i la seva relació amb el IBES (Instituto Bahá'í de Estudios Superiores), una iniciativa informal, que també és objecte de persecució per part de les autoritats iranianes, desenvolupades per la comunitat bahá'í de Iran per permetre als seus joves.

Ponent: Amin Egea, historiador i membre de la Comunitat bahá'í

Cinquena sessió

24 de novembre

Crims de guerra i impunitat

“Drone”

Tonje Hessen, 2014 (78' 58')

El documental denuncia l'ús de drons en una nova forma de guerra, la guerra tecnològica, que està causant greus violacions de drets humans que romanen impunes. "Drone" no només reflexiona sobre la realitat actual, sinó que deixa entreveure un preocupant futur si continua el desenvolupament d'aquesta tecnologia com arma de guerra.

Ponent: Membre de l'ICIP i d'Amnistia Internacional

Sisena sessió

26 de novembre

Dret a la sobirania energètica

“Les nostres energies”

Enginyeria Sense Fronteres, 2014, 43 min

“Les nostres energies” vol fer una denúncia de l'actual sistema energètic a Catalunya, tant des del punt de vista de la seva escassa sostenibilitat com de la seva concepció democràtica. Pretén fer veure el conjunt d'impactes ambiental que un sistema extractivista i concentrat, basat en fonts no renovables majoritàriament, té sobre el conjunt d'un territori densament poblat com el nostre. Vol també superar la visió de que els impactes i les agressions ambientals són lluny, a d'altres països i continents: des de la industrialització de Catalunya s'han anat acumulant ben a prop, superposant tecnologies però sense deixar de banda el mateix sistema ni abandonar mai fonts energètiques molt qüestionades per la població a tot el territori.

Ponents: Maria Campuzano, portaveu de l'Aliança contra la pobresa energètica

JORNADES:

➤ **V Jornada de Voluntariat “Creixent amb el voluntariat: competències per a l'enriquiment personal”**

A càrrec de la **Sra. Eva Benito**, professora d'Educació Social de la Universitat de Lleida

Organització: Federació Catalana del Voluntariat Social, Diputació de Lleida i Oficina Desenvolupament i Cooperació

Dia: 6 d'octubre de 2015

Lloc: Sala de Juntes de la Facultat de Dret i Economia

➤ **Solidàrium 2015**

L'ODEC va participar com a coorganitzador en la XII Fira d'Entitats Solidàries de Lleida i la XIII Mostra al Carrer d'Informació i Documentació per al Desenvolupament, el dia 17 d'octubre de 2015. Aquesta edició es va tornar a celebrar a la Plaça Sant Joan i als Porxos de la Paeria i va girar entorn la temàtica a l'Any Europeu del Desenvolupament.

El Centre de Documentació en Cooperació i Solidaritat va participar a través de la mostra de llibres, revistes, materials didàctics, entre d'altres, en el si de la fira.

➤ **Jornada “Haima per un Sàhara Lliure”**

El 7 d'abril de 2016 es va dur a terme l'activitat “Haima per un Sàhara Lliure”. Com cada any es va muntar una haima a la part davantera de l'edifici del Rectorat. Es van realitzar tallers de henna i de te, per tal de donar a conèixer la cultura sahrauí. A més, es va dur a terme una conferència a càrrec d'Ebbaba Hameida, sahrauí i periodista, en la qual es va projectar el seu documental “Raíces i Calmor”.

Aquesta jornada es va coorganitzar entre la Coordinadora d'ONGD i aMS, l'Associació d'Amics del Sàhara a les Terres de Ponent, i l'Oficina de Desenvolupament i Cooperació.

➤ II Jornada Universitat i Comissió 3.4 "Voluntariat i activisme: el ritme d'estar viu"

Es va tractar de la segona activitat de col·laboració feta amb la Comissió 3.4, entitat formada per 3 plataformes que treballen el desenvolupament, l'assistència social i el voluntariat. En aquesta jornada es va reflexionar sobre els beneficis individuals i col·lectius que aporten el voluntariat social i l'activisme en contra de les injustícies. La jornada també va permetre la participació activa de persones que han sigut voluntàries i activistes i han presentat els seus casos de manera personal. A més a més, aquesta jornada permet donar veu als estudiants de la Universitat de Lleida que han participat aquest curs al Programa Aules contra la Pobresa a través de la presentació de les seves vivències. Enguany han participat estudiants de les Facultats de Medicina i Lletres i d'Infermeria.

- Dia 3 de maig de 2016
- Hora 17.00 a 20.00h
- Lloc Sala de Juntes de la Facultat de Dret, Economia i Turisme del Campus de Cappont
- Programa:
  - 17.30h Presentació de la Jornada i passí del vídeo "*El voluntariado como forma de vida*" extret de la plataforma TED Talks que recull la presentació de Leticia Garcia.
  - 18.00h Conferència "*Quan "fer de voluntari" o "ser-ho" ens canvia el Nord*". Brúixoles, fonts, zombis i pollastres decapitats", a càrrec de Eduard Sala Responsable d'Acció Social de Càritas Barcelona. Després de la conferència podrem escoltar les vivències personals d'activistes i voluntaris de Joves en Acció, Banc del temps i Arrels Sant Ignasi: Imma Garcia Murillo, Ignacio Terrado Rourera i Zakia El Atoui El Kadmiri.
  - 19.15h Aules contra la pobresa en veu alta, a càrrec d'estudiant de la Universitat de Lleida que han participat del projecte: Jaume Rotllan (Fac. Lletres), Belen Bravo (Fac. Infermeria), Isabel Quijano i Elisa Salazar (Fac.Medicina).
  - 20.00h Cloenda de la Jornada.

VOLUNTARIAT

La Universitat de Lleida aposta per una educació integral de la persona, perquè la Universitat, a més de formar bons professionals, ha de contribuir a forjar una ciutadania activa, responsable i compromesa amb el valor de la solidaritat i el progrés de la societat cap a una major justícia social.

L'oferta de voluntariat a la UdL es fa en col·laboració amb la Comissió 3.4 formada per la Federació Catalana de Voluntariat Social, la Coordinadora d'ONGD i aMS i la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social. En concret, la Comissió 3.4 està composta de tres nuclis d'entitats que treballen pel quart món i la UdL ha renovat el conveni de col·laboració signat per tal de fomentar el voluntariat, la recerca i les pràctiques en relació a la cooperació local dins les entitats de base del territori de Lleida.

Els objectius del voluntariat són:

- Proporcionar informació al nou voluntari o voluntària pel que fa als diferents camps d'acció.
- Capacitar el voluntari o voluntària per a la presa de decisions.

- Ajudar a resoldre els problemes que es planteja el voluntari o voluntària a l'hora d'escollir un àmbit de treball.
- Possibilitar la formació de caràcter general per ser voluntari o voluntària.

ENTITAT SOL·LICITANT	CAMP D'ACCIÓ
ARRELS SANT IGNASI	- Acompanyament a persones en exclusió al centre obert, botigueta, recuperació inserció sociolaboral. - Acompanyament al programa terapèutic de persones toxicòmanes
SALESIANS SANT JORDI-PES LLEIDA	Alfabetització Inserció sociolaboral Centres oberts Altres
CÀRITAS	- Classes de reforç - Reforç escolar - Activitats relacionades amb l'equip de comunicació
MARISTES CHAMPAGNAT	- Alfabetització - Reforç escolar juvenil - Esplai Kakau
CENTRE SANT JOAN DE DÉU	- Acompanyament persones amb discapacitat intel·lectual i mental
ESCLAT SANTA TERESINA	- Acció educativa i social amb infants i famílies en risc d'exclusió social
VOLUNTARIAT VICENCIÀ	- Infants en risc d'exclusió social i població immigrada i autòctona
MISIONERAS ESCLAVAS INMACULADO CORAZÓN DE MARIA	- Dinamització esportiva, tallers i reforç acadèmic individual infantil i juvenil
SED	Interessats amb el Voluntariat i la recerca universitària
FUNDACIÓ LLEIDA SOLIDÀRIA	Persones voluntàries per a l'ONG, tan a nivell de cooperació local, com internacional
FUNDACIÓ PAGESOS SOLIDARIS	- Formació d'immigrants i atenció directa a persones migrades
ASSOCIACIÓ ANTI-SIDA	- Reforç als programes “nits segures”, “risc zero”, “atenció al jove”, “atenció a treballadores del sexe”
FIARE BANCA ÈTICA	- Estudis de treball i aprofundiment sobre finances ètiques
ASSOCIACIÓ AMICS DEL SÀHARA DE LES TERRES DE PONENT	- Gravar, muntar i editar documentals de denúncia
MANS UNIDES	- Difusió a professorat de les escoles del material d'educació en valors propi
CREU ROJA	- Treball amb gent gran, infància, immigració, medi ambient i exclusió social
ALPICAT SOLIDARI	Projecte Banc d'Aliments d'Alpicat. Activitats tant a Alpicat/Lleida com a Gàmbia relacionades amb els projectes a Baja Kunda. Campanyes de sensibilització. Dissenys d'imatge. Actualització de la web. Premsa i comunicació.
ASSOCIACIÓ PROVINCIAL DE LARINGECTOMITZATS I MUTILATS DE LA VEU DE LLEIDA	- Suport a campanyes divulgatives i estudis sobre factors de risc en aparició de càncer de laringe i socio-laborals de les conseqüències de la laringectomia total
ASSOCIACIÓ EMAÚS RURAL	- Acompanyament a persones en situació vulnerable
SALUT MENTAL PONENT	- Col·laboracions en jornades de formació
AFALL	Manca especificació
ASSOCIACIÓ ALZHEIMER DE	Manca especificació

TÀRREGA I COMARCA	
DOWN LLEIDA	- Suport als joves de l'entitat en el programa "oci i temps de lleure"
ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER	- Suport a la campanya "joves per la salut"
BANC D'ALIMENTS	- Suport a les campanyes concretes de grans recaptos
SAVE THE CHILDREN	- Suport a infants en situació d'exclusió social
INTERMON OXFAM	- Suport a activitats de sensibilització en les campanyes pròpies
ASSOCIACIÓ DE PARAPLÈGICS I DISCAPACITATS FÍSICS DE LLEIDA	- Suport a activitats amb persones paraplàgiques i/o discapacitades físicament
FUNDACIÓ JAUME BOFILL	- Suport al programa LEXIT de foment de lectura en primària
COMISSIÓ MEDI AMBIENT UdL	- Suport a campanyes de medi ambient a la UdL - Iniciar estudis de recerca sobre medi ambient - Suport a campanyes de sensibilització pròpies
AMNISTIA INTERNACIONAL	- Suport a la campanya "xarxa escola"
CENTRE EDUCATIU EL SEGRE	- Persones interessades en voluntariat
UdL x TOTHOM	- Acompanyament a persones amb dificultats físiques en el sí de la UdL dins el programa propi "UdLxTothom"

ÀREA DE FORMACIÓ

L'àrea de formació de l'ODEC, té com a activitat principal treballar per formar persones crítiques i socialment responsables. Des d'aquesta perspectiva a través de la formació reglada i curricular en primer lloc, i a través de formació complementària en segon lloc, s'estudien els elements i aspectes estructurals que expliquen la situació del món i que permeten a la comunitat universitària la pràctica d'una cooperació i una solidaritat transformadora.

L'Oficina de Desenvolupament i Cooperació disposa dels instruments necessaris per tal d'oferir continguts sobre pau, drets humans, cooperació i desenvolupament que permetin tant a l'estudiantat com a la societat reflexionar sobre les causes estructurals de les desigualtats i de les vulneracions de drets en un món global i sobre les propostes de canvi, fent així palès el compromís de ser una universitat compromesa amb la millora de les condicions de vida dels pobles més desfavorits.

Un recull d'aquestes accions formatives són les següents:

- **III Jornades Visions d'Amèrica Llatina: "Economia i treball en l'Agenda post-2015", els dies 4, 11, 18 i 25 de febrer de 2016**

Aquestes pretenen mostrar diferents perspectives sobre la realitat d'Amèrica Llatina, des de la colonització fins al moment actual. Així, es revisen els orígens del subdesenvolupament, es tracten les noves alternatives polítiques sorgides en els darrers anys, es tracta la situació dels drets humans en aquells països, s'analitza l'expol·li dels seus recursos i les conseqüències sobre la població i es debaten nous plans i estratègies socioeconòmiques.

Aquestes Jornades s'organitzen conjuntament amb la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, Universitat de Girona i Universitat Pompeu Fabra i estan adreçades a tota la comunitat universitària

- **Sessió 1: "Condicions laborals decents per a tots, sense distinció"** amb **Xavier Martínez Celorrio**, llicenciat en Sociologia i professor de Sociologia de la Universitat de Barcelona; professor del màster en Educació Secundària per a Professorat a l'Equador. Així mateix, col·labora amb la Fundació Jaume Bofill en temes educatius i de desigualtat. També participa a El Periódico de Catalunya com a analista.

- **Sessió 2:** "*Factors i riscos del miracle econòmic a Amèrica Llatina: treball, recursos naturals i deute*" amb **Iolanda Fresnillo**, llicenciada en Sociologia i màster en Cooperació i Desenvolupament per la Universitat de Barcelona. Ha treballat a l'Observatori del Deute en la Globalització com a investigadora sobre el deute, institucions financeres internacionals i finances responsables. Actualment participa en la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute. També ha estat promotora d' "Haití, els altres terratrèmols".
- **Sessió 3:** "*Turisme, oportunitats, a quin preu?, Una anàlisi de gènere*" amb **Jordi Gascón**, doctor en Antropologia Social per la UB i és especialista en estudis rurals. És professor associat de la UB i de la UdG. La seva investigació se centra en els impactes del turisme en el món rural i en les polítiques agràries a l'Amèrica Llatina.
- **Sessió 4 :** "*Cooperativisme social, econòmic, inclusiu i sostenible*" amb **Jesús Carrión**, llicenciat en Ciències Econòmiques i Administració d'Empreses per la UB i doctor en Sostenibilitat per la UPC. Actualment és membre investigador del Col·lectiu RETS. També ha estat investigador a l'Observatori del Deute en la Globalització i professor associat a la UPC.

➤ **III Jornades Visions del Món Africà: "Economia, treball i apoderament de les dones en l'Agenda Post-2015" celebrades els dies 11, 18, 25 d'abril i 2 de maig de 2016**

L'objectiu general és sensibilitzar la comunitat universitària sobre el paper dels drets humans en el desenvolupament, prestant especial atenció a l'equitat de gènere i al potencial del factor de gènere i, en particular del rol de les dones en l'articulació d'un mercat de treball orientat a la solució de les necessitats de les poblacions africanes (*engendering development*). Aquest objectiu comporta la introducció de competències i coneixements bàsics imprescindibles per a actuar en marcs de cooperació internacional per al desenvolupament des d'un enfocament de drets centrat en les dones i tenint en compte al mateix temps el drets col·lectius dels pobles.

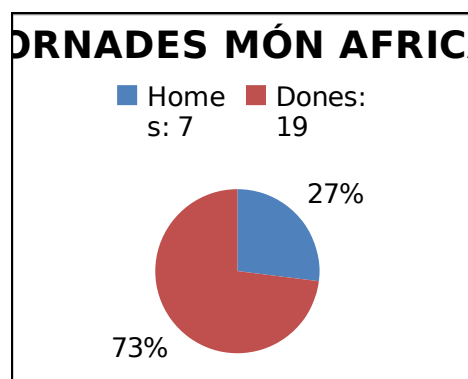
PROGRAMA:

Sessió 1: "Apoderament de les dones africanes en els projectes internacionals d'agricultura per a la nutrició i la seguretat alimentària: treball, ingressos i presa de decisions. Casos d'estudi: Senegal i Costa d'Ivori" amb **Clara Bastardes (ICRW)**.

Sessió 2: "Estratègies variables d'autoocupació: factor conflicte, factor migratori. Una comparació entre RCA (Bangui i províncies) i Mali (regió de Kayes)" amb **Berta Mendiguren (GEA/Anesvad)**.

Sessió 3: "Identitat de gènere i valor del treball a l'Àfrica: context rural (peuls de Kolda) i context urbà (Dakar) al Senegal per als programes (panacea) d'autoocupació i empenedoria" amb **Armonia Pérez (Creu Roja Espanyola)**.

Sessió 4: "Cultura, economia i gènere: la diversitat de les estratègies africanes de divisió del treball" amb **Soledad Vieitez (Universitat de Granada)**.

➤ **VII Campus per la pau: “La pobresa i els seus efectes com a font de nous conflictes socials”.** 27
28 i 29 d’octubre de 2015

Aquest Campus està organitzat per Justícia i Pau Lleida, Comissió diocesana de Lleida, la Càtedra d’Innovació Social de la Universitat de Lleida i l’Oficina de Desenvolupament i Cooperació de la UdL, i té per objectiu promoure una cultura de Pau i estimular la participació, tant de la comunitat universitària com del teixit social lleidatà en la construcció d’aquesta cultura.

En aquesta edició el campus ha estat dedicat a estudiar les causes estructurals i els seus efectes a més d’introduir algunes de les eines per combatre la realitat que viuen milers de persones per tal d’incidir en la formació dels estudiants de la UdL i de la ciutadania i fer créixer la consciència sobre la necessitat d’actuar per aconseguir un món nou, més just i solidari.

PROGRAMA:

27 d’OCTUBRE

- 16:30h Xerrada “La pobresa com a fruit del capitalisme”, a càrrec de Miren Etxezarreta, economista i membre del Seminari Taifa.
- 18:00h Taula rodona sobre l’estat de la qüestió i presentació del llibre “Nova i Vella pobresa a les comarques de Lleida”.
  - “La pobresa a Catalunya”, Marga Mari-Klose, professora de Sociologia UB.
  - “La pobresa a Lleida”, Xavier Pelegrí, professor del departament de geografia i sociologia UdL i coautor del llibre.

28 d’OCTUBRE

- 16:30h Xerrada “La pobresa dins dels municipis: qüestions de cohesió i conflicte social”, a càrrec de Francesc Valls, membre de la Càtedra d’Inclusió Social URV.
- 18:00h Xerrada “Les noves situacions de pobresa”, a càrrec de Carme Trilla, presidenta Fundació Habitat 3, Tercer Sector Social.

29 d’OCTUBRE

- 6:30h Xerrada “La distribució de la renda i les desigualtats socials”, a càrrec de Miguel Àngel Mayo, membre del Sindicat Ghestha Catalunya
- 8:00h Taula rodona sobre les alternatives:
  - “L’economia social”, Fèlix Pardo, membre de la Xarxa d’Economia Solidària
  - “El treball decent”, Rafael Allepuz, professor del Departament d’Economia Aplicada UdL.
  - “Renda Garantida de Ciutadania/Renda Mínima d’Inserció”, Pere Enciso, professor del Departament d’Economia Aplicada UdL

El Campus per la Pau va sorgir de la col·laboració de la universitat amb la societat i s’entén com un activitat de conscienciació i formació més un projecte amb voluntat de continuïtat perquè s’entén com un programa continu de conscienciació sobre qüestions relacionades amb la pau i els drets socials.

➤ **Aules contra la pobresa**

La segona edició del Programa Aules contra la Pobresa va consistiren introduir continguts i competències sobre desenvolupament, cooperació i solidaritat en el currículum de l’estudiantat de la UdL. El programa vehicula aquests continguts a través de línies temàtiques concretes, aquest any la línia temàtica a treballar és “ la pobresa” en relació a cadascun dels aprenentatges impartits per la Universitat de Lleida (UdL) en el nivell educatiu dels graus.

Aquest curs, vuit assignatures dels graus de Medicina, Infermeria, Fisioteràpia, Dret i Economia, Turisme i Enginyeria Agrària i Lletres, imparteixen dos crèdits de docència reglada, per tant avaluable, sobre la

pobresa.

Personal de l'ODEC s'encarrega d'impartir o coordinar la part general del mòdul (causes, efectes i lluita contra la pobresa) i col·labora amb el professorat de cada matèria per centrar el mòdul específic a més, organitza una sessió de presentació dels resultats acadèmics del programa en el marc de la II Jornada Universitat i Comissió 3.4 on l'estudiantat que ha participat en el programa explica quins continguts i amb quina metodologia s'ha treballat la pobresa en cadascun dels ensenyaments.

El balanç d'aquest curs ha estat molt positiu i moltes universitats catalanes ja han mostrat el seu interès per implantar aquest model.

Algunes de les sessions que s'han impartit durant aquest curs han estat:

A petició de la Comissió 3.4 (que aplega tres entitats que treballen pel 4t Món: Càritas, la Federació Catalana de Voluntariat Social i la Coordinadora d'ONGD de Lleida la UdL va engegar un programa pilot per introduir en la docència dels graus, les causes i les conseqüències de la pobresa i com es pot lluitar contra aquesta injustícia des de la pràctica professional de cada titulació.

El programa "Aules contra la pobresa" forma part d'una iniciativa més àmplia per a la inclusió de continguts i competències en el terreny de la cooperació per al desenvolupament al currículum educatiu de la UdL. Durant aquest curs, set assignatures dels graus de Medicina, Infermeria, Fisioteràpia, Dret i Economia, Turisme i Enginyeria Agrària, imparteixen dos crèdits de docència reglada, per tant avaluable, sobre la pobresa.

El balanç d'aquest curs ha estat molt positiu i moltes universitats catalanes ja han mostrat el seu interès per implantar aquest model.

Algunes de les sessions que s'han impartit durant aquest curs han estat:

SESSIÓ 1

- Dia de la sessió: 13 de novembre de 2015
- Professorat: Carme Campoy
- Assignatura: Infermeria
- Durada: 2 hores
- Alumnat assistent: 40

SESSIÓ 2

- Dia de la sessió: 14 de novembre de 2015
- Professorat: Carles Casanova
- Assignatura: Fisioteràpia
- Durada: 2 hores
- Alumnat assistent: 60

SESSIÓ 3

- Dia de la sessió: 8 d'abril de 2016
- Professorat: Joan Ganau
- Assignatura: Geografia social
- Durada: 2 hores
- Alumnat assistent: 12

SESSIÓ 4

- Dia de la sessió: 24 d'abril de 2016
- Professorat: Lúdia Rincón
- Assignatura: Arquitectura tècnica

- Durada: 2 hores
- Alumnat assistent: 35

SESSIÓ 5

- Dia de la sessió: 14 de maig de 2016
- Professorat: José Ramon Olarieta i Jordi Gascón
- Assignatura: Producció agrícola ecològica
- Durada: 2 hores
- Alumnat assistent: 20

SESSIÓ 6

- Dia de la sessió: 28 de maig de 2016
- Professorat: Núria Camps i Arcadi Oliveres
- Assignatura: Dret internacional econòmic, Dret Mercantil, i Història de la Integració Europea
- Durada: 3 hores
- Alumnat assistent: 120

➤ **Curs de la Universitat d'Estiu : “Welcome Refugees- No one is illegal – Ningú és il·legal”**

La causa principal dels desplaçaments forçats al món és la vulneració dels drets humans. La protecció internacional, l'asil o el refugi sovint esdevenen l'única opció de supervivència per a milions de persones que es veuen obligades a fugir de casa seva.

Els objectius, del curs des d'una perspectiva interdisciplinar, han estat: sensibilitzar la comunitat universitària sobre la situació de vulnerabilitat i el risc de racisme i discriminació que pateixen les persones immigrades i demandants d'asil a Catalunya, en particular, i a Europa en general; conèixer la complexitat dels processos que comporten migracions forçoses els aspectes legals i polítics que hi incideixen, tot tenint en compte les necessitats de benestar de la població afectada proporcionar una eina de treball per combatre el racisme, construint-la des de la perspectiva de la interculturalitat; contribuir a crear espais d'estudi, reflexió i debat en l'àmbit universitari al voltant dels drets humans, les desigualtats i discriminacions, etc.; i promoure actituds crítiques relacionades amb la solidaritat, el compromís ètic i la responsabilitat personal de treballar per una major justícia social i equitat.

El curs ha estat obert al públic general, atesa la seva intenció de sensibilitzar sobre temes que afecten la nostra societat humana, i s'adreça més específicament a la comunitat universitària (en tant que els estudiants s'hauran d'integrar en un món global i divers alhora, amb els dilemes que això suposa), a més dels professionals i voluntaris de la cooperació internacional per al desenvolupament i dels drets humans, personal tècnic i polític de les administracions públiques, treballadors i educadors socials, juristes i personal de cossos de seguretat, entre d'altres.

Han intervingut en el curs el Dr. David Bondia (UB/Institut de Drets Humans de Catalunya), Anna Figueras i Susanna Nicolás (Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat), Proactiva Open Arms, Rosa Mª Cendón (SiCar) i Gemma Pinyol.

➤ **Aprenentatge i Servei**

L'aprenentatge servei és una proposta educativa que integra el servei a la comunitat amb l'adquisició de nous

coneixements, competències, habilitats o valors. És un projecte que combina dues intencionalitats de manera simultània: una intencionalitat pedagògica que planteja l'adquisició d'aprenentatges de qualitat i, una intencionalitat solidària que pretén el treball sobre necessitats socials reals de l'entorn per tal de millorar-lo.

Des de la Universitat de Lleida, el Centre de Documentació en Cooperació i Solidaritat (CDOCS) participa, un any més, com a entitat per treballar en aquesta iniciativa que promou el Departament d'Educació.

En el curs 2015/2016, el CDOCS ha comptat amb 10 alumnes de l'Institut Samuel Gili i Gaya de Lleida per al desenvolupament d'activitats que s'emmarquen dins del projecte d'aprenentatge servei. Les tasques a realitzar es van decidir entre la pròpia entitat i els estudiants. L'alumnat es va dividir en 3 grups de treball i les activitats a desenvolupar van ser:

- Creació d'un joc interactiu mitjançant la plataforma d'aprenentatge *Kahoot!* El joc consistia en un seguit de preguntes de resposta d'elecció múltiple entorn a temàtiques com ara la pobresa i les desigualtats al món, l'explotació infantil, el canvi climàtic, la religió...
- Creació d'un joc interactiu per a dispositius mòbils sobre les desigualtats al món, anomenat *Worldwide Inequality Caching Code*. La tasca consistia en desenvolupar una sèrie de preguntes d'elecció múltiple envers la temàtica esmentada. L'alumnat va generar un codi QR de gran tamany per a cadascuna de les preguntes i aquests es van ubicar en diferents llocs del seu institut. La idea principal era aconseguir realitzar el recorregut complet de codis QR fins arribar al final del joc, el qual permetia assolir una petita recompensa. La participació al joc implicava haver d'escanejar cadascun dels codis amb el mòbil mitjançant un lector de codis QR. Un cop escanejat el codi i llegida la pregunta, l'alumnat havia de respondre adequadament i desplaçar-se a la ubicació indicada al costat de cada resposta. I així successivament fins arribar al final de l'activitat.
- Edició d'un vídeo denúncia sobre la situació actual de les persones refugiades. L'alumnat va sortir al carrer per realitzar una breu enquesta a alguns ciutadans de Lleida i posteriorment, va procedir a l'edició del vídeo.

La dedicació de l'alumnat en aquest projecte ha estat de 10 hores presencials per cada grup al CDOCS distribuïdes en el trimestre de gener a febrer del 2016. Les dates de l'Aprenentatge Servei a la Universitat de Lleida han estat 19 i 26 de gener; 2,9,16,23 de febrer; 2, 9 i 16 de març per a dos dels grups establerts i, 20, 27 d'abril; 3,10, 17 i 24 de febrer; i 2, 9 i 16 de març per al tercer grup d'estudiants.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ
CENTRE DE DOCUMENTACIÓ EN COOPERACIÓ I SOLIDARITAT (CDOCS)

➤ **XII Mostra al Carrer d'Informació i Documentació per al Desenvolupament**

Un any més, el Centre de Documentació en Cooperació i Solidaritat (CDOCS) va sortir al carrer un amb l'objectiu de donar a conèixer de primera mà el centre i els seus recursos especialitzats en temes relacionats amb la cooperació per al desenvolupament i la solidaritat a la ciutadania de les terres de Lleida. Al llarg de tot el dia, es va comptar amb una exposició d'alguns dels materials del fons bibliogràfic del CDOCS, una activitat inclosa dins del programa *Solidàrium 2015* dut a terme a la Plaça Sant Joan de la ciutat de Lleida.

Data: 17 d'octubre de 2015

➤ **Programa de Servei Comunitari "Aprentatge Servei"**

La finalitat del projecte Aprentatge Servei contempla que un grup de 10 alumnes procedents de l'Institut Samuel Gili i Gaya participi i conegui les activitats que es desenvolupen tan al Centre de Documentació en Cooperació i Solidaritat (CDOCS) com en la Oficina de Desenvolupament i Cooperació amb l'objectiu de desenvolupar les seves competències i coneixements mitjançant la realització d'un servei a la comunitat.

Data: Del 19 de gener al 17 de març de 2016.

➤ **Programa ITINERA**

L'ODEC a través del CDOCS està dins el programa ITINERA de l'Institut de Formació Superior (antic ICE) a través del qual tot l'alumnat dels centres de secundària que vol fer algun treball de recerca al voltant dels temes de la cooperació al desenvolupament pot trobar informació i co-tutoratge dins la universitat a l'oficina de desenvolupament.

➤ **Registre de persones usuàries**

El registre de persones usuàries del Centre de Documentació en Cooperació i Solidaritat s'ha realitzat des del mes de novembre del 2015 fins al març de 2016, mes a partir del qual s'ha traslladat el centre a la tercera planta del Servei de Biblioteca i Documentació del Campus de Cappeda de la Universitat de Lleida.

Durant tot el curs:

- Es realitza el **Butlletí electrònic de l'ODEC**. Aquest pretén oferir i difondre informació sobre temes de cooperació per al desenvolupament i de solidaritat, com ara cursos, conferències, convocatòries, ofertes laborals i temes de voluntariat, entre altres. El butlletí s'adreça al conjunt de la comunitat universitària així com a tota la ciutadania de la ciutat de Lleida i comarques.
- Es promou la difusió d'informació relacionada amb **Activitats Interessants** (cursos, jornades, campanyes, exposicions etc...) referents a temes relacionats amb la cooperació per al desenvolupament i la solidaritat, a tota la comunitat universitària i a tota la ciutadania de Lleida.
- Es gestiona i es fa difusió de les noves publicacions que es publiquen dins les col·leccions pròpies de l'ODEC, com són la Col·lecció Sud-Nord i Al Voltant de...
- S'ofereix suport als diferents cursos i matèries transversals que s'ofereixen per part de l'ODEC facilitant un llistat de bibliografia recomanada per a cada temàtica impartida dins d'aquestes activitats formatives.
- S'ofereix assessorament bibliogràfic i documental a diferents grups d'estudiantat (universitari i de

batxillerat) en els seus treballs de recerca.

- S'edita el catàleg propi de publicacions anomenat **“La Prestatgeria”**. Es tracta d'una mostra selectiva dels recursos bibliogràfics i audiovisuals que el CDOCS posa a disposició de les diferents àrees del coneixement vinculades a l'àmbit de la Cooperació per al Desenvolupament i la Solidaritat. Al llarg del curs acadèmic 2015-2016 s'ha elaborat una prestatgeria relacionada amb la situació actual de la població refugiada i desplaçada.

